

SANY
CONSULTING

Σ.ΑΝ.Υ. ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ-ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΙΑΤΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
- ΤΕΑ ΙΣΑ
ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΈΚΘΕΣΗ ΕΤΟΥΣ 2024

Υπεύθυνοι εκ μέρους της SANY Consulting:

Αγγελική Μουρατίδου

MBA, FHAS Αναλογιστής

Μάρτιος 2025

Περιεχόμενα

ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΩΤΗ	3
Α. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΜΕΙΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΩΝ	3
Β. ΣΚΟΠΟΣ	3
Γ. ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗΣ ΚΑΙ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ	3
Δ. ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	4
Ε. ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	6
ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΕΥΤΕΡΗ	7
Α. ΣΥΝΟΨΗ	7
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	7
ΚΛΑΔΟΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ	7
ΠΟΡΟΙ	7
ΤΑΚΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ & ΈΚΤΑΚΤΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ	8
ΕΙΔΙΚΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	9
ΑΤΟΜΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΗΣ ΠΑΡΟΧΗΣ	10
Β. ΔΕΔΟΜΕΝΑ	11
ΛΗΦΘΕΝΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	11
ΈΛΕΓΧΟΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	11
ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	11
Γ. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	12
ΕΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ	12
Δ. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	13
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	13
Ε. ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ	14
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ	14
Πληθωρισμός	14
Ετήσια Απόδοση	14
ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ	14
Θνησιμότητα	14
Νεοεισερχόμενοι	14
Ηλικία Συνταξιοδότησης	15
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗΣ	15
Ζ. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	16
Η. ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ	18
Θ. ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑ ΚΛΑΔΟ	18
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	18
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΦΕΡΕΓΥΟΤΗΤΑΣ	19
ΈΣΟΔΑ / ΈΞΟΔΑ	19
ΕΞΕΛΙΞΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ (ΒΑΣΙΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟ)	20
Ι. ΑΝΑΛΗΨΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	21
ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΡΙΤΗ	22

Β. ΈΞΟΔΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	22
ΈΞΟΔΑ / ΈΞΟΔΑ	22
ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΞΟΔΩΝ	23
Γ. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	24
ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΕΤΑΡΤΗ	25
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΔΕΙΞΕΙΣ.....	25
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	26
ΈΛΕΓΧΟΙ ΕΥΑΙΣΘΗΣΙΑΣ.....	26
ΣΕΝΑΡΙΟ 1- ΕΞΕΛΙΞΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΜΕ ΑΥΞΗΣΗ ΕΞΟΔΩΝ ΚΑΤΑ 10%	27
ΣΕΝΑΡΙΟ 2 - ΕΞΕΛΙΞΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΜΕ ΑΥΞΗΣΗ ΕΞΟΔΩΝ ΚΑΤΑ 20%	28
ΣΕΝΑΡΙΟ 3 - ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΕΞΟΔΩΝ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΠΕΝΤΕ ΕΤΗ ΚΑΤΑ 10%.....	29
ΣΕΝΑΡΙΟ 4 - ΜΕΙΩΣΗ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΚΑΤΑ 1%.....	30
ΣΕΝΑΡΙΟ 5 - ΑΥΞΗΣΗ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΚΑΤΑ 1%.....	32
ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ.....	34
Η ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ	34
Το Κεφαλαιοποιητικό Σύστημα	35
Η ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΝΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ	35
ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	38

Ενότητα Πρώτη

Α. Στοιχεία Ταμείου και Αναλογιστών

Η Αναλογιστική μελέτη συντάσσεται για το Ταμείο Επαγγελματικής Ασφάλισης Ιατρικού Συλλόγου Αθηνών με αριθμό μητρώου 31171222 και έδρα Σεβαστουπόλεως 113, Αθήνα, Τ.Κ. 115 26 και ηλεκτρονική διεύθυνση info@teaisa.gr.

Η παρούσα αναλογιστική μελέτη ανατέθηκε στη Σ.ΑΝ.Υ. Συμβουλευτική ΕΠΕ, η οποία υποστηρίζει την Αναλογιστική Λειτουργία του Ταμείου. Υπεύθυνη Αναλογιστικής Λειτουργίας εκ μέρους της Σ.ΑΝ.Υ. Συμβουλευτική ΕΠΕ είναι η Μουρατίδου Αγγελική MBA, FHAS με τηλέφωνο επικοινωνίας 212-1002389 και e-mail: a.mouratidou@sanyconsulting.gr.

Β. Σκοπός

Σκοπός της παρούσας έκθεσης είναι ετήσια παρακολούθηση των αναλογιστικών μεγεθών του ταμείου, για την διασφάλιση της βιωσιμότητας του.

Γ. Ημερομηνία Αποτίμησης και Ημερομηνία Εκπόνησης

Η ημερομηνία αποτίμησης της παρούσας μελέτης είναι 31/12/2024, ενώ η εκπόνηση της πραγματοποιήθηκε τον Μάρτιο του 2025.

Δ. Συνοπτικά Αποτελέσματα

Στο πλαίσιο της Αναλογιστικής Λειτουργίας παρουσιάζονται τα αποτελέσματα αποτιμήσεων και διερευνήθηκαν οι αιτίες μεταβολής των αναλογιστικών μεγεθών ανάμεσα σε αυτές.

Στον παρακάτω πίνακα αποτυπώνονται οι εκτιμώμενες χρηματοροές του ταμείου για τους Ατομικούς Λογαριασμούς των μελών:

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
ΕΙΣΡΟΕΣ							
Ασφαλιστικές Εισφορές Ενεργών	1.936.900	1.715.819	1.707.264	1.463.423	1.430.875	1.383.253	1.314.170
Ασφαλιστικές Εισφορές Νεοεισερχομένων	237.120	425.612	611.417	808.932	1.028.551	976.354	1.055.517
Σύνολο Εισφορών	2.174.020	2.141.431	2.318.681	2.272.355	2.459.425	2.359.607	2.369.687
Έσοδα Επενδύσεων	88.988	178.801	232.279	327.971	421.818	519.522	618.359
Σύνολο Εισροών	2.263.008	2.320.232	2.550.960	2.600.326	2.881.243	2.879.129	2.988.046
ΕΚΡΟΕΣ							
Παροχές Συνταξιοδότησης	0	0	959.086	125.481	211.380	387.030	346.162
Παροχές Θανάτου	0	17.681	24.196	33.180	42.783	51.590	62.064
Παροχές Πρόωρης Αποχώρησης	0	0	0	0	0	0	0
Εκκρεμείς Παροχές	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο Εκροών	0	17.681	983.282	158.661	254.163	438.620	408.225
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ							
Αποτελέσματα έτους	2.263.008	2.302.551	1.567.679	2.441.665	2.627.080	2.440.509	2.579.820
Αποθεματικό Εφάπαξ Παροχής	4.487.706	6.790.257	8.357.935	10.799.601	13.426.681	15.867.190	18.447.010
ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΑΣΛ¹	4.487.706	6.790.257	8.357.935	10.799.601	13.426.681	15.867.190	18.447.010

¹ Ως Κεφάλαια ΑΣΛ ορίζονται τα Κεφάλαια των Ατομικών Συσσωρευτικών Λογαριασμών των Μελών του Ταμείου.

Στο παρακάτω πίνακα αποτυπώνονται οι εκτιμώμενες χρηματοροές του Αποθεματικού Λειτουργίας του ταμείου:

Έτος	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Εισροές							
Εισφορές από δικαιώματα Εγγραφής ²	4.500	4.200	4.500	4.800	5.250	1.526	1.809
Εισφορές για Αποθεματικό Λειτουργίας ³	47.890	62.397	79.496	94.620	114.087	126.521	131.962
Απόδοση Αποθεματικού	0	29	94	242	463	756	1.095
Σύνολο Εισροών	52.390	66.625	84.090	99.662	119.799	128.803	134.867
Εκροές							
Λοιπά Έξοδα	52.390	53.438	54.507	55.597	61.105	60.984	62.143
Αποτέλεσμα							
Αποτέλεσμα Χρήσης	0	13.188	29.584	44.066	58.694	67.819	72.724
Σωρευτικό Αποτέλεσμα	5.701	18.889	48.472	92.538	151.232	219.051	291.775

² Οι Εισφορές από δικαιώματα Εγγραφής αφορούν τα 30 € που καλούνται να πληρώσουν κατά την εγγραφή τους οι νέοι ασφαλισμένοι.

³ Οι Εισφορές για Αποθεματικό Λειτουργίας αφορούν, τα 10 € από τις τακτικές μηνιαίες εισφορές των ασφαλισμένων.

Ε. Υπογραφή Υπεύθυνων Αναλογιστικής Λειτουργίας

Με εκτίμηση,

Αγγελική Μουρατίδου MBA, FHAS.

Ενότητα Δεύτερη

Α. Σύνοψη

Περιγραφή Προγράμματος

Κλάδος Συνταξιοδοτικών Παροχών

Στον κλάδο συνταξιοδοτικών παροχών χορηγούνται παροχές σε χρήμα που καταβάλλονται εφάπαξ στα ασφαλισμένα μέλη. **Εφαρμόζεται κεφαλαιοποιητικό σύστημα προκαθορισμένης εισφοράς.** Το ύψος της εφάπαξ παροχής δεν είναι εγγυημένο, ούτε το ύψος της επενδυτικής απόδοσης, ούτε το ύψος των επενδυτικών εξόδων. Με βάση τα παραπάνω **ως εφάπαξ παροχή που δικαιούται κάθε ασφαλισμένο μέλος, ορίζεται το σύνολο του ατομικού του λογαριασμού, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί κατά τη χρονική στιγμή της απονομής της εφάπαξ παροχής.**

Πόροι

Όπως προβλέπεται στο Άρθρο-21 του καταστατικού, οι πόροι του ΤΕΑ ΙΣΑ, κατηγοριοποιούνται ως εξής:

- (α) Ποσά των δικαιωμάτων εγγραφής ανερχόμενα σε 30 ευρώ ανά ασφαλισμένο, που καταβάλλονται άπαξ από τους ασφαλισμένους. Το Διοικητικό Συμβούλιο του ΤΕΑ ΙΣΑ μπορεί να αποφασίσει τη μελλοντική αναπροσαρμογή του παραπάνω ποσού μετά τη σύμφωνη γνώμη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής
- (β) Τακτικές και έκτακτες εισφορές των ασφαλισμένων.
- (γ) Αποδόσεις επενδύσεων των περιουσιακών στοιχείων του ΤΕΑ ΙΣΑ.
- (δ) Κάθε άλλο νόμιμο έσοδο, όπως ενδεικτικά δωρεές, χορηγίες.

Τακτικές εισφορές & Έκτακτες εισφορές

Όπως προβλέπεται στο Άρθρο-24 του καταστατικού, η τακτική μηνιαία εισφορά (12 ισόποσες μηνιαίες καταβολές ανά έτος) **δεν μπορεί να είναι κατώτερη από πενήντα (50) ευρώ.**

Όπως προβλέπεται στο Άρθρο-25 του καταστατικού, οι ασφαλισμένοι δικαιούνται να καταβάλλουν άπαξ και ετησίως έκτακτες εισφορές μετά από σχετική γραπτή ειδοποίηση προς το TEA ΙΣΑ.

Σε κάθε περίπτωση δεν επιτρέπεται οι ετήσιες εισφορές, τακτικές και έκτακτες, σωρευτικά να υπερβαίνουν:

- a) Για τους μισθωτούς και όσους αποκτούν εισόδημα από μισθωτή εργασία, το είκοσι τοις εκατό (20%) του ακαθάριστου εισοδήματός τους από τη μισθωτή εργασία
- b) Για τους μη μισθωτούς, το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ, αναπροσαρμοζόμενο κάθε έτος σύμφωνα με τον δείκτη τιμών καταναλωτή όπως διαμορφώνεται την 31η Δεκεμβρίου κάθε έτους.

Για τον υπολογισμό του ανώτατου ορίου των παραπάνω περιπτώσεων δεν λαμβάνονται υπόψη ποσά, η καταβολή των οποίων επιβάλλεται με απόφαση της αρμόδιας αρχής, στο πλαίσιο των εποπτικών της αρμοδιοτήτων, ή διατίθενται για την κάλυψη λειτουργικών δαπανών.

Κάθε ασφαλισμένος επιλέγει το ποσό της τακτικής μηνιαίας εισφοράς που καταβάλει στον Κλάδο Συνταξιοδοτικών Παροχών του Ταμείου μεταξύ του εκάστοτε ισχύοντος κατώτατου και ανώτατου ποσού τακτικής μηνιαίας εισφοράς. Το δικαίωμα επιλογής του ποσού της εισφοράς ασκείται με έγγραφη δήλωση που ο ασφαλισμένος υποβάλλει στο Διοικητικό Συμβούλιο του Ταμείου μαζί με την αίτηση εγγραφής του σε αυτό.

Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να αποφασίσει την καταβολή έκτακτης ετήσιας εισφοράς από τους ασφαλισμένους, για την κάλυψη έκτακτων δαπανών του TEA ΙΣΑ, με σκοπό την διασφάλιση της επιχειρηματικής συνέχειας και την εύρυθμη λειτουργία του Ταμείου. Η απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου υπόκειται στην έγκριση της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής και του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, εφόσον απαιτείται.

Ειδικό Αποθεματικό Λειτουργίας

Όπως προβλέπεται στο Άρθρο-22 του καταστατικού, Το Ειδικό Αποθεματικό Λειτουργίας χρησιμοποιείται για να καλύπτονται τα ετήσια τακτικά ή έκτακτα λειτουργικά έξοδα του Τ.Ε.Α. Ι.Σ.Α. και ιδίως οι αμοιβές του προσωπικού του ΤΕΑ ΙΣΑ, οι αμοιβές αναλογιστών, λογιστών, ορκωτών/εσωτερικών ελεγκτών, νομικών και λοιπών συμβούλων, υπηρεσιών διαχείρισης κινδύνων, των μελών της Επενδυτικής Επιτροπής, το κόστος της μηχανογράφησης, το κόστος δημιουργίας και συντήρησης μητρώου μελών, το κόστος ενημέρωσης των μελών, η λογιστική και ηλεκτρονική οργάνωση του Τ.Ε.Α. κλπ.. Στα κόστη λειτουργικών εξόδων δεν συμπεριλαμβάνονται τα κόστη θεματοφυλακής και διαχειριστή επενδύσεων, τα οποία παρακρατούνται από τους ατομικούς λογαριασμούς μειώνοντας την απόδοση των επενδύσεων.

Το Ειδικό Αποθεματικό Λειτουργίας χρηματοδοτείται με τα ποσά των δικαιωμάτων εγγραφής των ασφαλισμένων, ήτοι (30) ευρώ ανά εγγραφή νέου ασφαλισμένου, με τα δεκα (10) ευρώ από τις τακτικές μηνιαίες εισφορές των ασφαλισμένων, τις αποδόσεις που προκύπτουν από την επένδυση των περιουσιακών στοιχείων του αποθεματικού λογαριασμού και κάθε άλλο νόμιμο έσοδο, όπως αυτό ορίζεται στο παράρτημα του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του ΤΕΑ – Ι.Σ.Α.

Σε κάθε οικονομική χρήση στο υπόλοιπο του Ειδικού Αποθεματικού Λειτουργίας της προηγούμενης χρήσης προστίθεται το νέο υπόλοιπο της τρέχουσας.

Ατομικός Λογαριασμός Συνταξιοδοτικής Παροχής

Όπως προβλέπεται στα Άρθρα-27 & 29 του καταστατικού, για καθένα από τα ασφαλισμένα μέλη του ΤΕΑ - ΙΣΑ. δημιουργείται Ατομικός Λογαριασμός Συνταξιοδοτικής Παροχής, ο οποίος **τροφοδοτείται με την τακτική μηνιαία εισφορά του** (εκτός των δέκα ευρώ για την κάλυψη των λειτουργικών εξόδων), **και τις έκτακτες εισφορές, κάθε νόμιμο έσοδο, τα έσοδα επενδύσεων, που αφορούν τις προαναφερθείσες εισφορές και μειώνεται κατά τα αναλογούντα έξοδα.**

Ο Λογαριασμός ρευστοποιείται, όταν πρόκειται να καταβληθεί η εφάπαξ παροχή. Σε κάθε περίπτωση **το ποσό της παροχής που δικαιούται το ασφαλισμένο μέλος είναι το υπόλοιπο του Λογαριασμού του.**

Β. Δεδομένα

Ληφθέντα Στοιχεία

Παρελήφθησαν από το Ταμείο τα ακόλουθα δεδομένα:

- Αναλυτικά στοιχεία για κάθε ενεργό ασφαλισμένο.
- Αναλυτικά στοιχεία για τις οικονομικές προβλέψεις του επόμενου έτους.
- Προβλέψεις για του Νέους ασφαλισμένους της επόμενης χρονιάς
- Απολογιστικά στοιχεία 31/12/2024

Έλεγχοι ποιότητας δεδομένων

Πραγματοποιήθηκαν ενδεικτικοί έλεγχοι ποιότητας δεδομένων που αφορούν το εύλογο και την πληρότητα αυτών. Ενδεικτικά αναφέρουμε τους παρακάτω ελέγχους:

- Έλεγχοι πληρότητας στοιχείων, δηλαδή ελέγξαμε αν υπάρχουν κενά πεδία χωρίς τα οποία δεν μπορεί να προχωρήσουν οι υπολογισμοί.
- Έλεγχοι εύλογου στοιχείων, παραδείγματος χάριν
  - Αν η ημερομηνία γέννησης του ασφαλισμένου, το φύλο, η ημερομηνία ένταξης στο Ταμείο, ο μισθός κλπ. είναι διαθέσιμα,
  - Αν η ηλικία είναι εντός λογικών ορίων πχ. όχι μικρότερη των 15 ετών για ενεργούς ασφαλισμένους ή μεγαλύτερη των 24 ετών για συνταξιούχους ορφάνιας,
  - Αν η ημερομηνία ένταξης στο Ταμείο είναι μικρότερη των 15 ετών για ενεργούς ασφαλισμένους κλπ.

Επεξεργασία δεδομένων

Ως δεδομένα χρησιμοποιήθηκαν τα δεδομένα ενεργών ασφαλισμένων που παρελήφθησαν από το Ταμείο με ημερομηνία αναφοράς την 31/12/2024.

Στις 31/12/2024 υπήρχαν 13 ανενεργοί ασφαλισμένοι, οι οποίοι είχαν καταβάλει εισφορές συνολικής αξίας 3.770 ευρώ. Λόγω αυτής της πρακτικά μηδενικής αξίας εισφορών και άρα αντίστοιχων μελλοντικών παροχών, τα παραπάνω δεδομένα δεν έτυχαν επεξεργασίας.

Γ. Στατιστικά Στοιχεία

Εν ενεργεία ασφαλισμένοι

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται τα βασικά στατιστικά στοιχεία των ενεργών ασφαλισμένων του ταμείου κατά την 31/12/2024.

Φύλο	Πλήθος	Μέση Ηλικία	Μέση Προϋπηρεσία	Ηλικία Συνταξ/σης
Άνδρες	251	53,00	1,03	67
Γυναίκες	85	50,92	1,02	67
Σύνολο	336	52,47	1,03	67

Δ. Μεθοδολογία

Αναλογιστική αποτίμηση είναι η αριθμητική εκτίμηση των παρούσων αξιών για τις εκροές (παροχές προς τους ασφαλισμένους, λειτουργικά έξοδα) και τις εισροές (εισφορές των ασφαλισμένων και του εργοδότη και λοιποί πόροι) με την χρήση τεχνικών και μεθόδων της αναλογιστικής επιστήμης.

Μεθοδολογία

Η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε στην παρούσα μελέτη διέπεται από τις ακόλουθες αρχές:

- Σύνεση σε σχέση με τις προσδοκίες εξέλιξης των οικονομικών και δημογραφικών μεγεθών.
- Αναγνώριση των παραμέτρων και μεθόδων διεξαγωγής από τη Διεθνή Πρακτική και την Αναλογιστική Επιστήμη.
- Τεκμηρίωση των παραδοχών με βάση την τρέχουσα εμπειρία της κοινωνικό-οικονομικής κατάστασης της χώρας και των ειδικότερων στατιστικών και οικονομικών στοιχείων του Ταμείου.
- Οι επιλογές των τεχνικών βάσεων πρέπει να παρουσιάζουν χρονική συνέπεια, συνέχεια και σταθερότητα.

Οι υπολογισμοί γίνονται ανά μέλος και βασίζονται στα δημογραφικά και οικονομικά χαρακτηριστικά του αυτού.

Για την απεικόνιση της αναλογιστικής εικόνας του Ταμείου χρησιμοποιείται μοντέλο προβολής χρηματοροών το οποίο προβάλλει την μελλοντική κατάσταση κάθε μέλους καθώς και τα μεγέθη που απορρέουν από αυτή.

Η μελλοντική κατάσταση κάθε μέλους μπορεί να ακολουθήσει μια σειρά «κινήσεων» σε κάθε έτος (πχ. παραμονή σε εργασία, κανονική συνταξιοδότηση, αποχώρηση λόγω θανάτου κλπ.). Για κάθε μια «κίνηση» υπολογίζεται η πιθανότητα το μέλος να πραγματοποιήσει αυτή την κίνηση στο συγκεκριμένο έτος καθώς και οι μελλοντικές χρηματοροές που απορρέουν από αυτή την κατάσταση.

Οι χρηματοροές αυτές αποτελούνται από τις μελλοντικές εκροές (παροχές προς τα μέλη, λειτουργικά και λοιπά έξοδα κλπ.) και τις μελλοντικές εισροές (εισφορές των μελών και του εργοδότη, λοιποί πόροι) ανά έτος και ανά μέλος-κατάσταση. Τα παραπάνω μεγέθη τελικά ομαδοποιούνται σε κατηγορίες, π.χ. παλιοί-νέοι ασφαλισμένοι, παροχές από σωρευτικά – μελλοντικά δικαιώματα, παροχή γήρατος-παροχή χηρείας κτλ.

Ε. Παραδοχές

Οικονομικές Παραδοχές

Πληθωρισμός

Εκτιμήθηκε μακροχρόνιος πληθωρισμός 2,00% από το έτος 2025 και στο εξής, όπως προβλέπεται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

Ετήσια Απόδοση

Η Ετήσια Απόδοση των επενδύσεων του ταμείου τέθηκε ίση με 4,00%, η οποία βασίζεται στο Μέσο όρο ετήσιων επενδυτικών αποδόσεων Ελληνικών Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης (Τ.Ε.Α) 2011-2024.

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, ΕΙΟΡΑ - Επεξεργασία ΕΛ.Ε.Τ.Ε.Α.

Δημογραφικές Παραδοχές και Κοινωνιολογικές Παραδοχές

Θνησιμότητα

Ο πίνακας θνησιμότητας που χρησιμοποιήθηκε στην παρούσα μελέτη είναι ο Ελληνικός κοινός πίνακας θνησιμότητας ΕΑΕ2012 για άνδρες και γυναίκες, ο οποίος είναι κοινά αποδεκτός ως αμερόληπτος.

Νεοεισερχόμενοι

Καθώς το ταμείο είναι ακόμα στην αρχή του, και με βάση την πληροφόρηση που είχαμε από το ταμείο εκτιμήθηκαν ότι:

- Για το 2025 εκτιμήθηκαν ότι θα εισέλθουν στο ταμείο 114 νέα άτομα,

- Για τα επόμενα 5 έτη λειτουργίας του ταμείου θα εισέρχονται νέα άτομα που ακολουθούν την εξής κατανομή: 140 το δεύτερο χρόνο, 150 το τρίτο χρόνο, 160 το τέταρτο χρόνο, 175 το πέμπτο χρόνο.
- Στην συνέχεια εκτιμήθηκε ότι θα γίνονται 5 νέες εγγραφές μελών για κάθε αποχώρηση.

Ηλικία Συνταξιοδότησης

Σαν εύλογη βάση ολοκλήρωσης του σχηματισμού των ΑΣΛ για τα μέλη του ταμείου, θεωρήθηκε η ηλικία των 67 ετών, ενώ για τα μέλη που εισήρθαν στο ταμείο κοντά σε αυτή θεωρήθηκε ότι θα παραμείνουν στο ταμείο τουλάχιστον για 2 έτη από σήμερα.

Ημερομηνία Αποτίμησης

Η ημερομηνία αναλογιστικής αποτίμησης είναι η 31η Δεκεμβρίου 2024.

Ζ. Αποτελέσματα

Λαμβάνοντας υπόψιν τα παραπάνω όσον αφορά την εξέλιξη του πληθυσμού του Ταμείου έχουμε υπολογίσει την εξέλιξη των χρηματοροών για τους Ατομικούς Λογαριασμούς των μελών, όπως απεικονίζεται στον παρακάτω πίνακα:

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
ΕΙΣΡΟΕΣ							
Ασφαλιστικές Εισφορές Ενεργών	1.936.900	1.715.819	1.707.264	1.463.423	1.430.875	1.383.253	1.314.170
Ασφαλιστικές Εισφορές Νεοεισερχομένων	237.120	425.612	611.417	808.932	1.028.551	976.354	1.055.517
Σύνολο Εισφορών	2.174.020	2.141.431	2.318.681	2.272.355	2.459.425	2.359.607	2.369.687
Έσοδα Επενδύσεων	88.988	178.801	232.279	327.971	421.818	519.522	618.359
Σύνολο Εισροών	2.263.008	2.320.232	2.550.960	2.600.326	2.881.243	2.879.129	2.988.046
ΕΚΡΟΕΣ							
Παροχές Συνταξιοδότησης	0	0	959.086	125.481	211.380	387.030	346.162
Παροχές Θανάτου	0	17.681	24.196	33.180	42.783	51.590	62.064
Παροχές Πρόωρης Αποχώρησης	0	0	0	0	0	0	0
Εκκρεμείς Παροχές	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο Εκροών	0	17.681	983.282	158.661	254.163	438.620	408.225
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ							
Αποτελέσματα έτους	2.263.008	2.302.551	1.567.679	2.441.665	2.627.080	2.440.509	2.579.820
Αποθεματικό Εφάπαξ Παροχής	4.487.706	6.790.257	8.357.935	10.799.601	13.426.681	15.867.190	18.447.010
ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΑΣΛ⁴	4.487.706	6.790.257	8.357.935	10.799.601	13.426.681	15.867.190	18.447.010

⁴ Ως Κεφάλαια ΑΣΛ ορίζονται τα Κεφάλαια των Ατομικών Συσσωρευτικών Λογαριασμών των Μελών του Ταμείου.

	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
ΕΙΣΡΟΕΣ							
Ασφαλιστικές Εισφορές Ενεργών	1.260.733	1.206.754	1.130.747	1.042.405	958.964	890.192	834.828
Ασφαλιστικές Εισφορές Νεοεισερχομένων	1.116.182	1.229.745	1.321.644	1.355.433	1.453.173	1.543.611	1.657.824
Σύνολο Εισφορών	2.376.914	2.436.500	2.452.391	2.397.838	2.412.138	2.433.803	2.492.652
Έσοδα Επενδύσεων	719.124	812.910	902.002	995.081	1.094.174	1.202.142	1.276.812
Σύνολο Εισροών	3.096.039	3.249.410	3.354.393	3.392.919	3.506.312	3.635.945	3.769.464
ΕΚΡΟΕΣ							
Παροχές Συνταξιοδότησης	395.378	668.308	931.731	929.106	806.835	684.766	1.273.318
Παροχές Θανάτου	73.522	83.080	90.380	98.316	108.765	122.338	129.824
Παροχές Πρόωρης Αποχώρησης	0	0	0	0	0	0	366.054
Εκκρεμείς Παροχές	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο Εκροών	468.900	751.388	1.022.111	1.027.422	915.599	807.104	1.769.195
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ							
Αποτελέσματα έτους	2.627.139	2.498.023	2.332.282	2.365.497	2.590.712	2.828.841	2.000.269
Αποθεματικό Εφάπαξ Παροχής	21.074.149	23.572.172	25.904.454	28.269.951	30.860.663	33.689.504	35.689.774
ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΑΣΛ	21.074.149	23.572.172	25.904.454	28.269.951	30.860.663	33.689.504	35.689.774

Η. Εξέλιξη των Τεχνικών Προβλέψεων

Οι τεχνικές προβλέψεις του ταμείου για τα έτη 2024 και 2023 παρουσιάζονται στο παρακάτω πίνακα.

	31/12/2024	31/12/2023
Τεχνικές Προβλέψεις	2.224.698,43	814.235,00

Θ. Περιουσιακά Στοιχεία ανά κλάδο

Περιουσία του Προγράμματος

Το ταμείο έχει ξεκινήσει την διαδικασία επενδύσεων των εισφορών των μελών του.

Το εμπορικό χαρτοφυλάκιο αναλύεται ως εξής:

Επενδύσεις	31/12/2024	31/12/2023
Μερίδια Αμοιβαίου Κεφαλαίου	93.407	0
Ελληνικά Εταιρικά Ομόλογα	362.990	0
Μετοχές εισηγμένες σε αγορά εξωτερικό	1.223.790	0
Μετοχές εισηγμένες σε αγορά εσωτερικού	268.403	0
Σύνολο	1.948.590	0

Ενώ τα Ταμειακά διαθέσιμα αναλύονται ως εξής:

Επενδύσεις	31/12/2024	31/12/2023
Ταμείο	0	0
Καταθέσεις όψεως και προθεσμίας	460.602	802.109
Σύνολο	460.602	802.109

Περιθώριο Φερεγγυότητας

Ο δείκτης φερεγγυότητας εξόδων παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα :

	31/12/2024
Αναγκαίο Περιθώριο Φερεγγυότητας Εξόδων Διοικητικής Λειτουργίας:	6.922,25
Ίδια Κεφάλαια προς κάλυψη Εξόδων Διοικητικής Λειτουργίας:	33.058,14
Δείκτης Φερεγγυότητας Εξόδων Διοικητικής Λειτουργίας	477,56%

Έσοδα / Έξοδα

Κατά την ημερομηνία εκπόνησης της μελέτης ήταν διαθέσιμα τα έξοδα του Ταμείου για το 2024 και το 2023.

Συγκεκριμένα το Ταμείο παρέδωσε τα ακόλουθα στοιχεία.

Λογαριασμοί Εξόδων	31/12/2024	31/12/2023
Αμοιβές και Έξοδα Τρίτων	17.418	5.962
Παροχές Τρίτων	0	0
Φόροι - Τέλη	3.757	1.411
Διάφορα Έξοδα	6.195	1.642
Τόκοι και Συναφή Έξοδα	319	149
Σύνολο εξόδων	27.689	9.163

Τα έξοδα που πραγματοποιήθηκαν εντός του 2024 και αφορούσαν τη λειτουργία του ταμείου για τη χρήση του 2024 ανέρχονταν σε 27.689 €. Τα έξοδα αυτά αποτελούν το 82,93% των συνολικών καταβληθεισών εισφορών του έτους για το Ειδικό Αποθεματικό Λειτουργίας.

Εξέλιξη Αποθεματικού Λειτουργίας (Βασικό Σενάριο)

Λαμβάνοντας υπόψιν την εξέλιξη του πληθυσμού του Ταμείου στην πορεία των ετών αλλά και των αναμενόμενων εξόδων που αυτό θα έχει, έχουμε προβεί σε μια εκτίμηση για το Αποθεματικό Λειτουργίας του Ταμείου, όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα:

Έτος	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Εισροές							
Εισφορές από δικαιώματα Εγγραφής ⁵	4.500	4.200	4.500	4.800	5.250	1.526	1.809
Εισφορές για Αποθεματικό Λειτουργίας ⁶	47.890	62.397	79.496	94.620	114.087	126.521	131.962
Απόδοση Αποθεματικού	0	29	94	242	463	756	1.095
Σύνολο Εισροών	52.390	66.625	84.090	99.662	119.799	128.803	134.867
Εκροές							
Λοιπά Έξοδα	52.390	53.438	54.507	55.597	61.105	60.984	62.143
Αποτέλεσμα							
Αποτέλεσμα Χρήσης	0	13.188	29.584	44.066	58.694	67.819	72.724
Σωρευτικό Αποτέλεσμα	5.701	18.889	48.472	92.538	151.232	219.051	291.775

Έτος	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Εισροές							
Εισφορές από δικαιώματα Εγγραφής	1.666	2.367	2.360	1.519	2.079	2.217	2.622
Εισφορές για Αποθεματικό Λειτουργίας	137.454	144.178	151.722	157.577	163.548	170.457	178.341
Απόδοση Αποθεματικού	1.459	1.845	2.262	2.652	3.059	3.487	3.939
Σύνολο Εισροών	140.579	148.390	156.344	161.749	168.686	176.162	184.901
Εκροές							
Λοιπά Έξοδα	63.381	64.875	78.358	80.446	83.074	85.845	89.013
Αποτέλεσμα							
Αποτέλεσμα Χρήσης	77.198	83.515	77.986	81.303	85.613	90.316	95.888
Σωρευτικό Αποτέλεσμα	368.973	452.487	530.473	611.776	697.388	787.705	883.593

⁵ Οι Εισφορές από δικαιώματα Εγγραφής αφορούν τα 30 € που καλούνται να πληρώσουν κατά την εγγραφή τους οι νέοι ασφαλισμένοι.

⁶ Οι Εισφορές για Αποθεματικό Λειτουργίας αφορούν, τα 10 € από τις τακτικές μηνιαίες εισφορές των ασφαλισμένων.

Παρατηρούμε ότι **το Αποθεματικό Λειτουργίας του Ταμείου είναι επαρκές για να καλύψει τα έξοδα του, σε βάθος ετών**. Αξίζει να σημειωθεί ότι τα αποτελέσματα δικαιολογούν και μελλοντική μείωση των εισφορών που αφορούν το Αποθεματικό Λειτουργίας.

I. Ανάλυση Κινδύνων και Διαχείριση Κινδύνων

Δεδομένης της φύσης του προγράμματος Καθορισμένων Εισφορών οι βασικοί κίνδυνοι που αναλαμβάνει το Ταμείο έχουν να κάνουν αφενός με χρηματοοικονομικούς κινδύνους (κίνδυνος αγοράς, κίνδυνος επιτοκίου κλπ.) και αφετέρου με βιομετρικούς κινδύνους όσον αφορά τον χρόνο και το είδος καταβολής της Παροχής και τον κίνδυνο αύξησης των λειτουργικών εξόδων.

Όσον αφορά την ανάλυση των χρηματοοικονομικών κινδύνων του Ταμείου, αυτή περιλαμβάνεται αναλυτικά σε σχετική έκθεση για τις 31.12.2024, η οποία έχει συνταχθεί και υποβληθεί στις εποπτικές αρχές, σύμφωνα με το ισχύον εποπτικό πλαίσιο των TEA (Κώδικας Δεοντολογίας και Καλών Πρακτικών), με βάση το οποίο τα TEA πρέπει να διαθέτουν τον βαθμό γνώσης & εξειδίκευσης ώστε να κατανοούν να μετρούν και να διαχειρίζονται τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους που αντιμετωπίζουν. Σημειώνεται ότι σκοπός της έκθεσης είναι η λεπτομερής αποτύπωση, καταγραφή και ποσοτικοποίηση των χρηματοοικονομικών κινδύνων που αντιμετωπίζει το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο του Ταμείου, σε δεδομένη χρονική στιγμή.

Ενότητα Τρίτη

Β. Έξοδα Διοικητικής Λειτουργίας

Έσοδα / Έξοδα

Κατά την ημερομηνία εκπόνησης της μελέτης ήταν διαθέσιμα τα έξοδα του Ταμείου για το 2024 και το 2023.

Συγκεκριμένα το Ταμείο παρέδωσε τα ακόλουθα στοιχεία.

Λογαριασμοί Εξόδων	31/12/2024	31/12/2023
Αμοιβές και Έξοδα Τρίτων	17.418	5.962
Παροχές Τρίτων	0	0
Φόροι - Τέλη	3.757	1.411
Διάφορα Έξοδα	6.195	1.642
Τόκοι και Συναφή Έξοδα	319	149
Σύνολο εξόδων	27.689	9.163

Τα έξοδα που πραγματοποιήθηκαν εντός του 2024 και αφορούσαν τη λειτουργία του ταμείου για τη χρήση του 2024 ανέρχονταν σε 27.689 €. Τα έξοδα αυτά αποτελούν το 82,93% των συνολικών καταβληθεισών εισφορών του έτους για το Ειδικό Αποθεματικό Λειτουργίας.

Εξέλιξη Εξόδων

Όσον αφορά τα αναμενόμενα έξοδα που θα έχει το Ταμείο για την καθημερινή του δραστηριότητα, εκτιμήσαμε κάποια βασικά έξοδα τα πρώτα χρόνια λειτουργίας του ταμείου ενώ σε αυτά υπολογιστήκαν και κάποιες αυξήσεις στο πέρασμα των χρόνων βάση του πληθωρισμού και της αύξησης των μελών. Στην Κατηγορία Διαχείριση και Λειτουργία Ταμείου εκτιμήθηκε αύξηση βάση της αναλογικής αύξησης των μελών του Ταμείου, ενώ στις υπόλοιπες κατηγορίες εκτιμήθηκε αύξηση βάση του πληθωρισμού.

Έτος	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Διαχείριση και Λειτουργία Ταμείου	24.092	24.574	25.065	25.567	30.475	30.775	31.330
Οικονομικές & Αναλογιστικές υπηρεσίες	6.200	6.324	6.450	6.579	6.711	6.845	6.982
Μηχανογράφηση	1.240	1.265	1.290	1.316	1.342	1.369	1.396
Νομικές Υπηρεσίες-Εσωτερικός Έλεγχος-Κανονιστική Συμμόρφωση	7.960	8.119	8.282	8.447	8.616	8.788	8.964
Επενδυτική Επιτροπή	8.400	8.568	8.739	8.914	9.092	6.000	6.120
Έξοδα Προβολής	2.500	2.550	2.601	2.653	2.706	5.000	5.100
Λοιπά έξοδα (Συνδρομές, φόροι κλπ)	1.998	2.038	2.079	2.120	2.163	2.206	2.250
Σύνολο Εξόδων	52.390	53.438	54.507	55.597	61.105	60.984	62.143

Έτος	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Διαχείριση και Λειτουργία Ταμείου	31.951	32.818	45.659	47.093	49.054	51.145	53.618
Οικονομικές & Αναλογιστικές υπηρεσίες	7.122	7.264	7.410	7.558	7.709	7.863	8.020
Μηχανογράφηση	1.424	1.453	1.482	1.512	1.542	1.573	1.604
Νομικές Υπηρεσίες-Εσωτερικός Έλεγχος-Κανονιστική Συμμόρφωση	9.144	9.326	9.513	9.703	9.897	10.095	10.297
Επενδυτική Επιτροπή	6.242	6.367	6.495	6.624	6.757	6.892	7.030
Έξοδα Προβολής	5.202	5.306	5.412	5.520	5.631	5.743	5.858
Λοιπά έξοδα (Συνδρομές, φόροι κλπ)	2.295	2.341	2.388	2.436	2.484	2.534	2.585
Σύνολο Εξόδων	63.381	64.875	78.358	80.446	83.074	85.845	89.013

Γ. Περίληψη Περιουσιακών Στοιχείων

Το ταμείο έχει ξεκινήσει την διαδικασία επενδύσεων των εισφορών των μελών του.

Το εμπορικό χαρτοφυλάκιο αναλύεται ως εξής:

Επενδύσεις	31/12/2024	31/12/2023
Μερίδια Αμοιβαίου Κεφαλαίου	93.407	0
Ελληνικά Εταιρικά Ομόλογα	362.990	0
Μετοχές εισηγμένες σε αγορά εξωτερικό	1.223.790	0
Μετοχές εισηγμένες σε αγορά εσωτερικού	268.403	0
Σύνολο	1.948.590	0

Ενώ τα Ταμειακά διαθέσιμα αναλύονται ως εξής:

Επενδύσεις	31/12/2024	31/12/2023
Ταμείο	0	0
Καταθέσεις όψεως και προθεσμίας	460.602	802.109
Σύνολο	460.602	802.109

Ενότητα Τέταρτη

Συμπεράσματα επισημάνσεις και υποδείξεις

Σύμφωνα με την ανωτέρω αναλυτική κοστολόγηση για την λειτουργία του Ταμείου Επαγγελματικής Ασφάλισης ΙΣΑ καθώς και την μελέτη εξέλιξης εισφορών-παροχών και εξόδων σε βάθος 15-ετίας προκύπτει ότι **διασφαλίζεται η βιωσιμότητα του Ταμείου σε όλα τα σενάρια που εξετάσαμε.**

Σημειώνουμε ότι κάθε χρόνο θα πρέπει να γίνεται αναλογιστική μελέτη ώστε να εκτιμάται η μακροπρόθεσμη επάρκεια του Ταμείου και να παρακολουθείται η πορεία των αποθεματικών σε ετήσια βάση.

Παράρτημα

Έλεγχοι ευαισθησίας

Καταρτίστηκαν διάφορα σενάρια ευαισθησίας για τις μελλοντικές χρηματοροές του ταμείου για:

- Αύξηση Εξόδων του ταμείου κατά 10%.
- Αύξηση Εξόδων του ταμείου κατά 20%.
- Μείωση των εξόδων του ταμείου για τα πρώτα πέντε έτη κατά 10%.
- Μείωση Απόδοσης Επενδύσεων του ταμείου και των κεφαλαίων των ασφαλισμένων που συσσωρεύονται κατά 1%.
- Αύξηση Απόδοσης Επενδύσεων του ταμείου και των κεφαλαίων των ασφαλισμένων που συσσωρεύονται κατά 1%.

Και τα αποτελέσματα παρουσιάζονται στους παρακάτω ενότητες.

Σενάριο 1- Εξέλιξη Αποθεματικού Λειτουργίας με Αύξηση Εξόδων κατά 10%

Έτος	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Εισροές							
Εισφορές από δικαιώματα Εγγραφής	4.500	4.200	4.500	4.800	5.250	1.526	1.809
Εισφορές για Αποθεματικό Λειτουργίας	47.890	62.397	79.496	94.620	114.087	126.521	131.962
Απόδοση Αποθεματικού	0	29	68	188	381	643	951
Σύνολο Εισροών	52.390	66.625	84.063	99.608	119.717	128.690	134.722
Εκροές							
Λοιπά Έξοδα	52.390	58.782	59.957	61.156	67.216	67.083	68.357
Αποτέλεσμα							
Αποτέλεσμα Χρήσης	0	7.844	24.106	38.452	52.501	61.607	66.365
Συσσωρευτικό Αποτέλεσμα	5.701	13.545	37.651	76.103	128.604	190.212	256.577

Έτος	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Εισροές							
Εισφορές από δικαιώματα Εγγραφής	1.666	2.367	2.360	1.519	2.079	2.217	2.622
Εισφορές για Αποθεματικό Λειτουργίας	137.454	144.178	151.722	157.577	163.548	170.457	178.341
Απόδοση Αποθεματικού	1.283	1.636	2.020	2.370	2.735	3.120	3.527
Σύνολο Εισροών	140.403	148.181	156.102	161.466	168.362	175.795	184.489
Εκροές							
Λοιπά Έξοδα	69.719	71.363	86.194	88.491	91.381	94.430	97.914
Αποτέλεσμα							
Αποτέλεσμα Χρήσης	70.684	76.818	69.908	72.975	76.981	81.365	86.575
Συσσωρευτικό Αποτέλεσμα	327.261	404.080	473.987	546.963	623.944	705.309	791.884

Σενάριο 2 - Εξέλιξη Αποθεματικού Λειτουργίας με Αύξηση Εξόδων κατά 20%

Έτος	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Εισροές							
Εισφορές από δικαιώματα Εγγραφής	4.500	4.200	4.500	4.800	5.250	1.526	1.809
Εισφορές για Αποθεματικό Λειτουργίας	47.890	62.397	79.496	94.620	114.087	126.521	131.962
Απόδοση Αποθεματικού	0	29	41	134	298	530	807
Σύνολο Εισροών	52.390	66.625	84.037	99.554	119.635	128.577	134.578
Εκροές							
Λοιπά Έξοδα	52.390	64.125	65.408	66.716	73.326	73.181	74.571
Αποτέλεσμα							
Αποτέλεσμα Χρήσης	0	2.500	18.629	32.838	46.309	55.396	60.007
Συσσωρευτικό Αποτέλεσμα	5.701	8.201	26.830	59.668	105.977	161.373	221.380

Έτος	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Εισροές							
Εισφορές από δικαιώματα Εγγραφής	1.666	2.367	2.360	1.519	2.079	2.217	2.622
Εισφορές για Αποθεματικό Λειτουργίας	137.454	144.178	151.722	157.577	163.548	170.457	178.341
Απόδοση Αποθεματικού	1.107	1.428	1.778	2.088	2.411	2.752	3.115
Σύνολο Εισροών	140.227	147.973	155.860	161.184	168.038	175.427	184.077
Εκροές							
Λοιπά Έξοδα	76.057	77.851	94.030	96.535	99.688	103.014	106.815
Αποτέλεσμα							
Αποτέλεσμα Χρήσης	64.170	70.122	61.830	64.648	68.350	72.413	77.262
Συσσωρευτικό Αποτέλεσμα	285.549	355.672	417.502	482.150	550.500	622.913	700.175

Παρατηρούμε ότι και στα δύο σενάρια με αύξηση των εξόδων το ταμείο παραμένει να έχει θετικά αποτελέσματα και να αντέχει ακόμα και στα πρώτα χρόνια λειτουργίας του.

Σενάριο 3 - Μείωση των εξόδων του ταμείου για τα πρώτα πέντε έτη κατά 10%.

Έτος	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Εισροές							
Εισφορές από δικαιώματα Εγγραφής	4.500	4.200	4.500	4.800	5.250	1.526	1.809
Εισφορές για Αποθεματικό Λειτουργίας	47.890	62.397	79.496	94.620	114.087	126.521	131.962
Απόδοση Αποθεματικού	0	29	121	296	545	869	1.239
Σύνολο Εισροών	52.390	66.625	84.117	99.717	119.881	128.916	135.011
Εκροές							
Λοιπά Έξοδα	52.390	48.094	49.056	50.037	54.995	54.886	62.143
Αποτέλεσμα							
Αποτέλεσμα Χρήσης	0	18.531	35.061	49.680	64.887	74.031	72.868
Συσσωρευτικό Αποτέλεσμα	5.701	24.232	59.293	108.973	173.860	247.890	320.758

Έτος	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Εισροές							
Εισφορές από δικαιώματα Εγγραφής	1.666	2.367	2.360	1.519	2.079	2.217	2.622
Εισφορές για Αποθεματικό Λειτουργίας	137.454	144.178	151.722	157.577	163.548	170.457	178.341
Απόδοση Αποθεματικού	1.604	1.991	2.409	2.799	3.207	3.636	4.088
Σύνολο Εισροών	140.724	148.536	156.490	161.896	168.834	176.310	185.050
Εκροές							
Λοιπά Έξοδα	63.381	64.875	78.358	80.446	83.074	85.845	89.013
Αποτέλεσμα							
Αποτέλεσμα Χρήσης	77.343	83.660	78.132	81.450	85.760	90.465	96.038
Συσσωρευτικό Αποτέλεσμα	398.101	481.761	559.893	641.343	727.103	817.568	913.606

Αναμενόμενα μειώνοντας τα έξοδα του ταμείου στα πρώτα χρόνια λειτουργίας του, τα αποτελέσματα ότι συνεχώς θετικά.

Σενάριο 4 - Μείωση Απόδοσης Επενδύσεων του ταμείου κατά 1%.

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
ΕΙΣΡΟΕΣ							
Ασφαλιστικές Εισφορές Ενεργών	1.936.900	1.715.819	1.707.264	1.463.423	1.430.875	1.383.253	1.314.170
Ασφαλιστικές Εισφορές Νεοεισερχομένων	237.120	425.612	611.417	808.932	1.028.551	976.354	1.055.517
Σύνολο Εισφορών	2.174.020	2.141.431	2.318.681	2.272.355	2.459.425	2.359.607	2.369.687
Έσοδα Επενδύσεων	66.741	133.441	172.478	242.515	310.422	380.509	450.637
Σύνολο Εισροών	2.240.761	2.274.871	2.491.159	2.514.870	2.769.847	2.740.115	2.820.325
ΕΚΡΟΕΣ							
Παροχές Συνταξιοδότησης	0	0	949.865	124.172	209.669	383.687	342.712
Παροχές Θανάτου	0	17.440	23.758	32.430	41.619	49.942	59.785
Παροχές Πρόωρης Αποχώρησης	0	0	0	0	0	0	0
Εκκρεμείς Παροχές	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο Εκροών	0	17.440	973.623	156.602	251.288	433.629	402.496
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ							
Αποτελέσματα έτους	2.240.761	2.257.432	1.517.536	2.358.268	2.518.560	2.306.486	2.417.828
Αποθεματικό Εφάπαξ Παροχής	4.465.459	6.722.891	8.240.427	10.598.695	13.117.255	15.423.741	17.841.569
ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΑΣΛ	4.465.459	6.722.891	8.240.427	10.598.695	13.117.255	15.423.741	17.841.569

	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
ΕΙΣΡΟΕΣ							
Ασφαλιστικές Εισφορές Ενεργών	1.260.733	1.206.754	1.130.747	1.042.405	958.964	890.192	834.828
Ασφαλιστικές Εισφορές Νεοεισερχομένων	1.116.182	1.229.745	1.321.644	1.355.433	1.453.173	1.543.611	1.657.824
Σύνολο Εισφορών	2.376.914	2.436.500	2.452.391	2.397.838	2.412.138	2.433.803	2.492.652
Έσοδα Επενδύσεων	521.389	586.148	646.761	709.476	775.738	847.661	894.896
Σύνολο Εισροών	2.898.303	3.022.647	3.099.152	3.107.314	3.187.876	3.281.464	3.387.548
ΕΚΡΟΕΣ							
Παροχές Συνταξιοδότησης	391.484	660.435	916.392	915.790	796.327	676.043	1.247.538
Παροχές Θανάτου	70.466	79.231	85.794	92.879	102.243	114.424	120.897
Παροχές Πρόωρης Αποχώρησης	0	0	0	0	0	0	338.511
Εκκρεμείς Παροχές	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο Εκροών	461.950	739.666	1.002.186	1.008.670	898.570	790.467	1.706.946
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ							
Αποτελέσματα έτους	2.436.353	2.282.981	2.096.966	2.098.644	2.289.306	2.490.997	1.680.602
Αποθεματικό Εφάπαξ Παροχής	20.277.922	22.560.903	24.657.869	26.756.513	29.045.819	31.536.816	33.217.418
ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΑΣΛ	20.277.922	22.560.903	24.657.869	26.756.513	29.045.819	31.536.816	33.217.418

Σενάριο 5 - Αύξηση Απόδοσης Επενδύσεων του ταμείου κατά 1%.

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
ΕΙΣΡΟΕΣ							
Ασφαλιστικές Εισφορές Ενεργών	1.936.900	1.715.819	1.707.264	1.463.423	1.430.875	1.383.253	1.314.170
Ασφαλιστικές Εισφορές Νεοεισερχομένων	237.120	425.612	611.417	808.932	1.028.551	976.354	1.055.517
Σύνολο Εισφορών	2.174.020	2.141.431	2.318.681	2.272.355	2.459.425	2.359.607	2.369.687
Έσοδα Επενδύσεων	111.235	224.601	293.251	415.810	537.362	665.011	795.531
Σύνολο Εισροών	2.285.255	2.366.032	2.611.932	2.688.165	2.996.787	3.024.618	3.165.219
ΕΚΡΟΕΣ							
Παροχές Συνταξιοδότησης	0	0	968.395	126.817	213.141	390.503	349.782
Παροχές Θανάτου	0	17.925	24.640	33.945	43.979	53.295	64.437
Παροχές Πρόωρης Αποχώρησης	0	0	0	0	0	0	0
Εκκρεμείς Παροχές	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο Εκροών	0	17.925	993.035	160.762	257.121	443.798	414.219
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ							
Αποτελέσματα έτους	2.285.255	2.348.108	1.618.897	2.527.404	2.739.667	2.580.820	2.751.000
Αποθεματικό Εφάπαξ Παροχής	4.509.953	6.858.061	8.476.958	11.004.361	13.744.028	16.324.848	19.075.848
ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΑΣΛ	4.509.953	6.858.061	8.476.958	11.004.361	13.744.028	16.324.848	19.075.848

	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
ΕΙΣΡΟΕΣ							
Ασφαλιστικές Εισφορές Ενεργών	1.260.733	1.206.754	1.130.747	1.042.405	958.964	890.192	834.828
Ασφαλιστικές Εισφορές Νεοεισερχομένων	1.116.182	1.229.745	1.321.644	1.355.433	1.453.173	1.543.611	1.657.824
Σύνολο Εισφορών	2.376.914	2.436.500	2.452.391	2.397.838	2.412.138	2.433.803	2.492.652
Έσοδα Επενδύσεων	929.981	1.057.132	1.179.637	1.308.851	1.447.476	1.599.188	1.708.938
Σύνολο Εισροών	3.306.895	3.493.632	3.632.027	3.706.688	3.859.613	4.032.991	4.201.590
ΕΚΡΟΕΣ							
Παροχές Συνταξιοδότησης	399.503	676.728	948.296	943.625	818.403	694.463	1.302.251
Παροχές Θανάτου	76.725	87.141	95.249	104.125	115.779	130.905	139.544
Παροχές Πρόωρης Αποχώρησης	0	0	0	0	0	0	396.203
Εκκρεμείς Παροχές	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο Εκροών	476.229	763.869	1.043.545	1.047.749	934.182	825.368	1.837.998
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ							
Αποτελέσματα έτους	2.830.667	2.729.763	2.588.482	2.658.939	2.925.432	3.207.623	2.363.592
Αποθεματικό Εφάπαξ Παροχής	21.906.515	24.636.278	27.224.760	29.883.699	32.809.131	36.016.754	38.380.346
ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΑΣΛ	21.906.515	24.636.278	27.224.760	29.883.699	32.809.131	36.016.754	38.380.346

Η Χρηματοδότηση των Ασφαλιστικών Παροχών

Η λειτουργία ασφαλιστικών συστημάτων που χορηγούν οικονομικές παροχές σε ομάδες του πληθυσμού οι οποίες για αντικειμενικούς λόγους δεν μπορούν να εξασφαλίσουν εισοδήματα από εργασία, είναι κοινωνικά αναγκαία. Τέτοια ασφαλιστικά συστήματα στοχεύουν στην οικονομική εξασφάλιση των ατόμων που αποχωρούν από την εργασία τους λόγω γήρατος ή αναπηρίας καθώς και των μελών της οικογένειας των θανόντων. Στο επίπεδο της κοινωνικής ασφάλισης, τη σοβαρή ευθύνη της υλοποίησης αυτών των παροχών έχουν αναλάβει οι κοινωνικοί φορείς (ταμεία) κύριας, επικουρικής ασφάλισης και πρόνοιας.

Η επιτυχία ενός ασφαλιστικού συστήματος κρίνεται αποκλειστικά από τη δυνατότητα του να αντεπεξέρχεται στις υποχρεώσεις του, να υλοποιεί δηλαδή τις παροχές που υπόσχεται στα ασφαλισμένα μέλη του. Για να μπορεί να το επιτυγχάνει, πρέπει να κατέχει ανά πάσα στιγμή τους αναγκαίους πόρους. Συγκεκριμένα, για να θεωρηθεί ένα ασφαλιστικό σύστημα επιτυχημένο δε φθάνει μόνον να μπορεί να ανταπεξέλθει στο άμεσο κόστος των παροχών, αλλά να έχει τη δυνατότητα να καλύψει και το κόστος των μελλοντικών παροχών όταν έρθει η στιγμή να καταβληθούν. Η μέθοδος χρηματοδότησης των παροχών συνεπώς, έχει τεράστια σημασία για τη εύρυθμη λειτουργία του.

Το κεντρικό πρόβλημα της χρηματοδότησης των ασφαλιστικών παροχών και κυρίως των συντάξεων, αφορά στη χρονική κατανομή των πόρων σε σχέση με τις υποχρεώσεις του φορέα. Το άμεσο κόστος για ένα συνταξιοδοτικό φορέα προέρχεται από την καταβολή συντάξεων στους ήδη συνταξιούχους του. Πέρα από αυτό όμως, ο φορέας πρέπει να είναι σε θέση να καλύπτει συνεχώς στο μέλλον το κόστος των παροχών τόσο των συνταξιούχων όσο και των ενεργών μελών του. Καθώς το δεύτερο αυτό κόστος έχει μακροπρόθεσμο χαρακτήρα, αποκτά ιδιαίτερη σημασία ποιο τμήμα του συνολικού κόστους καλούνται να καλύψουν οι εισφορές, που αποτελούν τη βασική πηγή εσόδων του φορέα. Με άλλα λόγια, το κρίσιμο σημείο που διαχωρίζει τα διαφορετικά συστήματα χρηματοδότησης είναι το τμήμα του συνολικού κόστους που «αναγνωρίζεται» και χρηματοδοτείται.

Εάν αναγνωρίζεται μόνο το άμεσο κόστος, τότε η εισφορά τίθεται σε τέτοιο επίπεδο, ώστε το σύνολο των εισφορών που εισπράττονται να είναι επαρκές για να καλύψει τις άμεσες υποχρεώσεις προς τους τωρινούς συνταξιούχους. Αντίθετα, εάν αναγνωρίζεται το μακροπρόθεσμο κόστος, η εισφορά τίθεται σε ύψος που επιτρέπει την ολική ή εν μέρει κεφαλαιοποίηση ώστε να αντιμετωπισθούν οι μελλοντικές υποχρεώσεις του φορέα. Οι δύο αυτές μέθοδοι (συστήματα) χρηματοδότησης είναι γνωστές ως «διανεμητικό σύστημα» και «κεφαλαιοποιητικό σύστημα» αντίστοιχα.

Το Κεφαλαιοποιητικό Σύστημα

Η λειτουργία του κεφαλαιοποιητικού συστήματος βασίζεται στην απαίτηση της ύπαρξης σε κάθε χρονική στιγμή, ισότητας μεταξύ της παρούσας αξίας των υποχρεώσεων του ασφαλιστικού φορέα και της παρούσας αξίας των περιουσιακών του στοιχείων. Στα περιουσιακά στοιχεία συμπεριλαμβάνονται οι εισφορές που αναμένεται να λάβει ο φορέας καθώς και το απόθεμα που έχει δημιουργηθεί μέχρι εκείνη τη στιγμή και οι πρόσοδοι που προκύπτουν από την επένδυση του.

Στην πράξη, εφαρμογή αυτής της αρχής σε ένα νεοϊδρυόμενο φορέα που δεν έχει ακόμη συνταξιούχους, σημαίνει κεφαλαιοποίηση των εισφορών και δημιουργία αποθέματος που επενδύεται. Με την πάροδο των ετών το απόθεμα διογκώνεται τόσο από τις εισφορές όσο και από τις αποδόσεις της επένδυσης του και χρηματοδοτεί τις παροχές όταν αρχίσουν να καταβάλλονται.

Με ένα τέτοιο σχεδιασμό, η κάθε γενιά ασφαλισμένων ουσιαστικά αποταμιεύει για να καλύψει τις δικές της κυρίως παροχές και έτσι παύει η ισορροπία του συστήματος να εξαρτάται από τους σχετικούς αριθμούς ενεργών ασφαλισμένων και συνταξιούχων. Ακόμη και αν ο αριθμός των συνταξιούχων είναι πολλαπλάσιος αυτού των ενεργών, δεν παρουσιάζεται πρόβλημα στη χρηματοδότηση των παροχών τους, εφόσον με τις εισφορές που η παρούσα γενιά των συνταξιούχων κατέβαλλε όταν ήταν ενεργή, έχει δημιουργηθεί επαρκές απόθεμα.

Πέρα από την ανεξαρτησία του από τους δημογραφικούς παράγοντες, ίσως το πιο βασικό πλεονέκτημα που έχει το κεφαλαιοποιητικό σύστημα είναι το ότι εισάγει μία επιπλέον πηγή χρηματοδότησης πέρα από τις εισφορές, τα έσοδα από την επένδυση του αποθέματος. Πράγματι, ένα τμήμα του συνολικού κόστους των παροχών καλύπτεται από τις αποδόσεις των επενδύσεων.

Κατά συνέπεια, για δεδομένο ύψος παροχών, όσο μεγαλύτερες είναι οι πρόσοδοι από την επένδυση του αποθέματος, τόσο χαμηλότερες είναι οι εισφορές που απαιτούνται. Στα πλαίσια του κεφαλαιοποιητικού συστήματος, υπάρχουν πολλές διαφορετικές μέθοδοι χρηματοδότησης-αποθεματοποίησης, οι οποίες διαφέρουν στο ρυθμό «αναγνώρισης» και κάλυψης του κόστους των παροχών.

Η Αναλογιστική Μελέτη ενός Ασφαλιστικού Φορέα

Η επαρκής χρηματοδότηση προϋποθέτει ρεαλιστικές εκτιμήσεις για το κόστος των παροχών που ο ασφαλιστικός φορέας θα κληθεί να καταβάλλει στο μέλλον. Η εκτίμηση του κόστους των παροχών όμως, δεν είναι ένα απλό πρόβλημα, κυρίως λόγω της φύσης των οικονομικών υποχρεώσεων του ασφαλιστικού φορέα. Πράγματι, σε φυσιολογικές συνθήκες, το μεγαλύτερο τμήμα των υποχρεώσεων του φορέα έχει μακροπρόθεσμο χαρακτήρα. Όταν δε, όπως είναι και το συνηθέστερο, το ύψος των παροχών εξαρτάται από τη διάρκεια ασφάλισης των μελών, η οικονομική υποχρέωση που έχει αναλάβει ο φορέας ασφάλισης «κτίζεται» σταδιακά με την πάροδο του χρόνου και συνεπώς είναι συνεχώς μεταβαλλόμενη.

Η καταβολή κάθε παροχής επιπλέον έχει και ένα βαθμό αβεβαιότητας. Όταν πρόκειται για συντάξεις γήρατος, το ποσό που θα χρειασθεί για τη κάλυψη τους είναι αβέβαιο, καθώς η διάρκεια ζωής του κάθε ασφαλιζόμενου μέλους δεν είναι εκ των προτέρων γνωστή. Ακόμη, αβέβαιες είναι και οι υποχρεώσεις που σχετίζονται με τυχαία γεγονότα όπως είναι η αναπηρία ή ο θάνατος, καθώς ούτε το ύψος τους είναι γνωστό αλλά ούτε και ο χρόνος που θα καταβληθούν.

Η αναλογιστική επιστήμη έχει αναπτύξει μεθόδους που αντιμετωπίζουν με επιτυχία τόσο την αβεβαιότητα όσο και το μακροπρόθεσμο χαρακτήρα των υποχρεώσεων ενός συνταξιοδοτικού φορέα. Μία αναλογιστική μελέτη χρησιμοποιεί αυτές τις μεθόδους για να δώσει μία ολοκληρωμένη και ρεαλιστική εικόνα της οικονομικής κατάστασης του φορέα. Κατά τη συνήθη πρακτική, μία αναλογιστική μελέτη περιλαμβάνει δύο τμήματα: Την αναλογιστική αποτίμηση και την προβολή χρηματοροών.

Κύριο έργο της αναλογιστικής αποτίμησης (actuarial valuation) είναι να αποτιμήσει τις μακροπρόθεσμες οικονομικές υποχρεώσεις και τα έσοδα του συνταξιοδοτικού φορέα. Με αυτό το τρόπο εξετάζεται εάν μακροπρόθεσμα ο φορέας χρηματοδοτείται επαρκώς. Όταν η αναλογιστική παρούσα αξία των υποχρεώσεων υπερβαίνει αυτή των εσόδων, τότε ο φορέας παρουσιάζει αναλογιστικό έλλειμμα, δηλαδή με βάση την παρούσα κατάσταση και λογικές παραδοχές για το μέλλον, δεν είναι σε θέση να ανταπεξέλθει στις μελλοντικές (συχνά δε και στις παρούσες) υποχρεώσεις του, χωρίς αλλαγή στο επίπεδο των εισφορών-παροχών. Το αναλογιστικό έλλειμμα είναι ουσιαστικά η μη χρηματοδοτούμενη υποχρέωση, το τμήμα δηλαδή των παροχών το οποίο δεν αντικρίζεται από ίσης αξίας περιουσιακά στοιχεία (υπάρχοντα ή μελλοντικά) και το οποίο κατά συνέπεια, δεν θα μπορεί να καλυφθεί όταν ανακύψει.

Αντίθετα, όταν η αναλογιστική παρούσα αξία των εσόδων είναι υψηλότερη από αυτή των παροχών, ο φορέας παρουσιάζει αναλογιστικό πλεόνασμα. Σε αυτή την περίπτωση τα τωρινά περιουσιακά στοιχεία του φορέα και αυτά που αναμένεται να αποκτηθούν μελλοντικά, υπερκαλύπτουν τη συνολική υποχρέωση για την καταβολή των παροχών. Το αναλογιστικό πλεόνασμα μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να μειώσει τις εισφορές, να αυξήσει τις παροχές ή και τα δύο. Τα αποτελέσματα μίας αναλογιστικής αποτίμησης παρουσιάζονται συνήθως σε μορφή ισοζυγίου, το οποίο αναφέρεται συχνά ως αναλογιστικό ισοζύγιο.

Γνώση της μελλοντικής εξέλιξης των εσόδων και εξόδων του φορέα, επιτρέπει μεταξύ άλλων σωστό προγραμματισμό και επιλογή της καλύτερης δυνατής επενδυτικής πολιτικής. Πράγματι, τα αποτελέσματα της προβολής των χρηματοροών επιτρέπουν στο φορέα να καταναείμει τις επενδύσεις του με τρόπο ώστε να επιτύχει τη μέγιστη δυνατή απόδοση αλλά και να εξασφαλίσει επαρκή ρευστότητα ώστε να μπορούν να καταβάλλονται οι παροχές όταν προκύπτουν.

Καθώς τα δημογραφικά χαρακτηριστικά της ασφαλισμένης ομάδας, αλλά πολύ περισσότερο, οι οικονομικές συνθήκες μεταβάλλονται με το χρόνο, η αναλογιστική μελέτη πρέπει να επαναλαμβάνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα. Εμβόλιμες μελέτες είναι αναγκαίο να διενεργούνται σε κάθε περίπτωση κατά την οποία η οικονομική κατάσταση του φορέα ενδέχεται να μεταβληθεί, για παράδειγμα σε κάθε αλλαγή στο

καθεστώς εισφορών παροχών, συγχώνευση φορέων, μεταβολή κοινωνικών πόρων κλπ.

Η αναλογιστική μελέτη αποτελεί ουσιαστικά το μοναδικό "εργαλείο" με βάση το οποίο μπορούν να ληφθούν αποφάσεις σχετικές με το μέλλον ενός φορέα ασφάλισης. Τα αποτελέσματα της πρέπει να μελετώνται προσεκτικά και να λαμβάνονται πολύ σοβαρά υπόψη από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, πριν την υιοθέτηση οποιασδήποτε απόφασης. Εξάλλου, η προσαρμογή στα συμπεράσματα της μελέτης, αποτελεί ουσιαστικά το μοναδικό δρόμο προς την εξασφάλιση των παροχών και τη συνέχιση της λειτουργίας του ταμείου χωρίς προβλήματα.

Περιορισμοί

Η αναλογιστική μελέτη περιλαμβάνει την εφαρμογή μίας διαδικασίας αποτίμησης για λογιστικούς σκοπούς σύμφωνα με αναλογιστικές πρακτικές και υποδείξεις, χρησιμοποιώντας δεδομένα και πληροφορίες που χορηγήθηκαν από τον Εντολέα.

Επιπρόσθετα, καθώς η μελέτη βασίζεται κυρίως σε αναλογιστικούς υπολογισμούς που αποτελούν στατιστική μοντελοποίηση μακροπρόθεσμων γεγονότων, σημαντικές αποκλίσεις ενδέχεται να εμφανιστούν μεταξύ των προβλέψεων του μοντέλου και των πραγματικών χρηματοροών, οι οποίες οφείλονται σε απρόβλεπτα γεγονότα. Συνεπώς, η ευθύνη μας δεν περιλαμβάνει τις διαφορές που ενδέχεται να εμφανιστούν στα πλαίσια αυτής της αποτίμησης.

Η παρούσα αναφορά δεν επιτρέπεται να διατεθεί ή να γνωστοποιηθεί σε άλλα μέλη εκτός της Εταιρείας χωρίς τη γραπτή συναίνεση της Σ.Α.Ν.Υ.. Οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο επιλέξει να στηριχθεί στα περιεχόμενα αυτής της αναφοράς, η ευθύνη περιορίζεται αποκλειστικά σε αυτό. Οποιαδήποτε γραπτή ή προφορική αναφορά από την Εταιρεία προς την Σ.Α.Ν.Υ., σχετικά με την επικείμενη μελέτη, όπως επίσης και η διανομή οποιουδήποτε περιεχομένου σε άτομα εκτός της Εταιρείας, βρίσκεται σε αντιπαράθεση με τη γραπτή συναίνεση της Σ.Α.Ν.Υ.. Η αναφορά αυτή θα πρέπει να μελετηθεί στο σύνολό της, καθώς η εστίαση της προσοχής σε ορισμένα μεμονωμένα μέρη θα μπορούσε να οδηγήσει σε παρερμηνείες των περιεχομένων ή των αποτελεσμάτων.